

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ετήσια Έκθεση 2019

Δελτία Τύπου

ΚΕΘΕΑ (Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων)

Το ΚΕΘΕΑ είναι το μεγαλύτερο δίκτυο υπηρεσιών απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης στη χώρα μας, ένας από τους βασικούς φορείς του εθνικού σχεδιασμού εναντίον των εξαρτήσεων και σύμβουλος οργανισμός του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου (ECOSOC) του ΟΗΕ σε θέματα ναρκωτικών. Εδώ και 3 δεκαετίες αναπτύσσει θεραπευτικά προγράμματα ψυχοκοινωνικής προσέγγισης για διαφορετικές ομάδες-στόχους. Τα προγράμματά του αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα το πρόβλημα της χρήσης και της εξάρτησης, με τη συμμετοχή της οικογένειας και της κοινωνίας. Σήμερα το ΚΕΘΕΑ διαθέτει περισσότερες από 100 μονάδες πανελλαδικά, σε 29 πόλεις και 19 σωφρονιστικά καταστήματα, οι οποίες σε ετήσια βάση προσφέρουν υπηρεσίες σε 15.000 άτομα, ανθρώπους με διαφορετικές μορφές εξάρτησης (ναρκωτικά, αλκοόλ, τυχερά παιχνίδια, διαδίκτυο) και τις οικογένειές τους. Έρευνες τεκμηριώνουν τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την οικονομική ανταποδοτικότητα των υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ. Το ΚΕΘΕΑ είναι επίσης ένας από τους κύριους ελληνικούς φορείς πρόληψης, εκπαίδευσης επαγγελματιών και έρευνας στον τομέα των εξαρτήσεων.

Από το 1993 το ΚΕΘΕΑ ανακοινώνει στην Ελλάδα την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB). Το τεύχος αυτό περιλαμβάνει τα δελτία Τύπου της έκθεσης του 2019, η οποία ανακοινώνεται σε όλο τον κόσμο στις 27 Φεβρουαρίου 2020. Η απόδοση στα ελληνικά έγινε από το Τμήμα Ενημέρωσης του ΚΕΘΕΑ και δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση. Το έντυπο παράχθηκε σε 500 αντίτυπα από την παραγωγική μονάδα γραφικών τεχνών ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ+ΧΡΩΜΑ (τ. 2310 797476). Το πλήρες κείμενο της Ετήσιας Έκθεσης για το 2019 είναι αναρτημένο, σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ, στον ιστότοπο της Επιτροπής www.incb.org.

INCB
Vienna International Centre
P.O. Box 500,
1400 Vienna, Austria
tel.: (43-1) 26060 4163
Web address: www.incb.org

**ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ**
Σορβόλου 24, 116 36 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 9241993-6, Φαξ: 210 9241986
E-mail: admin@kethea.gr
Web address: www.kethea.gr

ΚΕΘΕΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Διεθνής Επιτροπή του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) ανακοίνωσε την Ετήσια Έκθεσή της για το 2019. Καθώς συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε τις κυβερνήσεις, ώστε να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ναρκωτικών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς –παρεμποδίζοντας συγχρόνως την εκτροπή τους σε παράνομους διαύλους– έχουμε, μαζί με τη διεθνή κοινότητα, αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις στο πέρασμα των δεκαετιών. Ωστόσο, προκύπτουν νέα προβλήματα δημόσιας υγείας, με την εμφάνιση Νέων Ψυχοδραστικών Ουσιών (NPS), συνθετικών οπιοειδών για μη ιατρική χρήση και πρόδρομων ουσιών που δεν υπόκεινται σε διεθνή έλεγχο. Η προσχώρηση στις τρεις διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών είναι σχεδόν παγκόσμια, και οι κυβερνήσεις επανέλαβαν τη δέσμευσή τους στην εφαρμογή τους κατά την ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ το 2016, καθώς και στην Υπουργική Διακήρυξη της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά το 2019.

Η φετινή Ετήσια Έκθεση εξετάζει την κατάσταση του ελέγχου των ναρκωτικών παγκοσμίως, με έμφαση στους νέους ανθρώπους, και προβαίνει σε συστάσεις προς τα κράτη, προκειμένου αυτά να πάρουν αποτελεσματικά μέτρα για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που συνδέονται με τα ναρκωτικά, σε πλήρη συμμόρφωση προς τα διεθνή πρότυπα και τους κανόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ενώ έχει αυξηθεί η συνολική διαθεσιμότητα ελεγχόμενων φαρμάκων σε παγκόσμιο επίπεδο, εξακολουθούν να είναι εμφανείς οι ανισότητες στην κατανομή τους, με σοβαρές επιπτώσεις για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Τα προς αντιμετώπιση ζητήματα περιλαμβάνουν την υπερ-συνταγογράφηση οπιοειδών σε ορισμένες χώρες, την ίδια στιγμή που σε πολλές άλλες υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση σε φάρμακα για τον πόνο. Σε αυτά περιλαμβάνονται οπιοειδή αναλγητικά και φάρμακα που χρησιμοποιούνται σε θεραπείες υποκατάστασης, καθώς και φάρμακα απαραίτητα για την αντιμετώπιση των ψυχικών ασθενειών. Η φετινή Ετήσια Έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων. Η Έκθεση αναφέρεται, για παράδειγμα, στο κόστος των φαρμάκων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες, στην ευαισθητοποίηση του ιατρικού προσωπικού, των ασθενών τους και των οικογενειών τους, και στον περιορισμό των προωθητικών δραστηριοτήτων της φαρμακοβιομηχανίας οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε μη ορθή χρήση. Οι προσπάθειες να εξασφαλιστεί επαρκής πρόσβαση σε διεθνώς ελεγχόμενες ουσίες για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς πρέπει να ενισχυθούν.

Το φετινό θεματικό κεφάλαιο της Έκθεσης είναι αφιερωμένο στους νέους ανθρώπους. Υπό τον τίτλο **Βελτιώνοντας τις υπηρεσίες πρόληψης και θεραπείας για νέους**, επισημαίνουμε ότι αυτή τη στιγμή υφίστανται κατάλληλες παρεμβάσεις πρόληψης στις νεαρές ηλικίες. Το άρθρο 38 της Ενιαίας Σύμβασης για τα Ναρκωτικά του 1961 υπογραμμίζει τη σημασία των μέτρων πρόληψης και, έκτοτε, η πρόοδος στο πεδίο της πρόληψης της χρήσης ουσιών και της θεραπείας της τοξικοεξάρτησης έχει εμβαθύνει την κατανόησή μας γύρω από το ζήτημα των ναρκωτικών και την ικανότητά μας να σχεδιάζουμε και να εφαρμόζουμε παρεμβάσεις για τους νέους ανθρώπους. Από όλες τις διεθνώς ελεγχόμενες ουσίες, η κάνναβη συνεχίζει να παίζει εξέχοντα ρόλο στον πληθυσμό των εφήβων και των νέων. Σε άλλα σημεία της Έκθεσης δίνουμε ιδιαίτερο βάρος σε αυτή την εξέλιξη και υπογραμμίζουμε την ανησυχία μας για την κατάσταση που διαμορφώνεται σε μερικές χώρες οι οποίες επιτρέπουν πλέον τη χρήση ελεγχόμενων ουσιών, ιδίως της κάνναβης, για

μη ιατρικούς σκοπούς, σε σύγκρουση με τις διατάξεις των διεθνών συμβάσεων για τον έλεγχο των ναρκωτικών και τις άλλες υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτές.

Το κεφάλαιο I στοχεύει στην υποστήριξη των κρατών μελών, ώστε να βρουν τις πιο κατάλληλες και ερευνητικά τεκμηριωμένες στρατηγικές πρόληψης, θεραπείας και επανένταξης.

Ο έλεγχος των ναρκωτικών είναι θεμελιώδης για την υγεία και την ευημερία της ανθρωπότητας, όπως αναγνωρίζεται και στα προοίμια των συμβάσεων. Δύο παγκόσμια ζητήματα στο κεφάλαιο II εξετάζουν τη σύνδεση ανάμεσα στις συμβάσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και τους **Στόχους για την Αειφόρο Ανάπτυξη**.

Με την **Ατζέντα του 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη**, η διεθνής κοινότητα δεσμεύτηκε να διασφαλίσει υγιή ζωή και ευημερία σε όλους τους ανθρώπους όλων των ηλικιών (Στόχος 3), να προαγάγει τις ειρηνικές κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς όπου όλοι έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη (Στόχος 16) και να καταστήσει τις πόλεις και τους οικισμούς συμπεριληπτικούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους (Στόχος 11). Υπό αυτό το πρίσμα, τα κράτη κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και της συνδεδεμένης με αυτό βίας, διασφαλίζοντας συγχρόνως ότι η απάντησή τους στη συνδεδεμένη με τα ναρκωτικά εγκληματική συμπεριφορά συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας και βασίζεται στον σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, σύμφωνα προς τις τρεις διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών και το κράτος δικαίου.

Σοβαρές παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων που διαπράττονται στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών ελέγχου για τα ναρκωτικά συνεχίζουν να αναφέρονται. Η Έκθεση του INCB για το 2019 περιλαμβάνει συστάσεις, με τον οφειλόμενο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, σχετικά με τον τρόπο που η ποινική δικαιοσύνη αντιμετωπίζει το συνδεδεμένο με τα ναρκωτικά έγκλημα. Το δικαίωμα στη ζωή, το δικαίωμα να είναι κάποιος ελεύθερος από βασανιστήρια και άλλες απάνθρωπες ή εξευτελιστικές μορφές μεταχείρισης και τιμωρίας, όπως η δουλεία ή η καταναγκαστική εργασία και η αναδρομική εφαρμογή του ποινικού νόμου, είναι απαραβίαστα. Οι συμβάσεις παρέχουν στα κράτη τη δυνατότητα να εφαρμόζουν μετρά εναλλακτικά της καταδίκης, της τιμωρίας και του εγκλεισμού, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της αποκατάστασης και της επανένταξης. Έχει μεγάλη σημασία να θυμόμαστε ότι, εάν τα μέτρα ελέγχου των ναρκωτικών που λαμβάνουν οι κυβερνήσεις παραβιάζουν τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τότε παραβιάζουν και τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών.

Η διεθνής κοινότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με πολυάριθμες και σύνθετες προκλήσεις στο ζήτημα των ναρκωτικών, και οι διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχό τους παραμένουν ο θεμέλιος λίθος για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Το INCB δεσμεύεται σταθερά να βοηθήσει τις κυβερνήσεις, προκειμένου αυτές να επιτύχουν την πλήρη εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών. Για τον σκοπό αυτόν, το INCB βασίζεται στη συνεργασία των κυβερνήσεων, ώστε, από κοινού, οι κυβερνήσεις να μπορούν να εργαστούν προς αυτή την κατεύθυνση. Έχω την πεποίθηση ότι οι κυβερνήσεις θα μελετήσουν με προσοχή την Ετήσια Έκθεση του INCB για το 2019 και θα εργαστούν για την εφαρμογή των συστάσεων της και για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων της διασφάλισης της υγείας και της ευημερίας της ανθρωπότητας, οι οποίοι απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών.

Cornelis P. de Joncheere

Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών

Ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και η εφαρμογή της πολιτικής για τα ναρκωτικά

Στην Ετήσια Έκθεσή του για το 2019, το INCB υπενθυμίζει στα συμβαλλόμενα κράτη-μέρη ότι οι τρεις συμβάσεις για τον διεθνή έλεγχο των ναρκωτικών πρέπει να διαβάζονται μέσα από το πρίσμα του διεθνούς πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κανένα κράτος, όταν ερμηνεύει και εφαρμόζει τις συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, δεν εξαιρείται από τις αρχές και τα πρότυπα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, τα οποία πηγάζουν από την εγγενή αξιοπρέπεια του ανθρώπου.

Η συμμόρφωση προς τις διεθνείς συμβάσεις ελέγχου των ναρκωτικών υποστηρίζει την άμεση και θετική εκπλήρωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ιδίως την εφαρμογή του καθολικού δικαιώματος στην υγεία, στο οποίο περιλαμβάνεται και η πρόσβαση σε θεραπεία. Οι πολιτικές ελέγχου των ναρκωτικών που προστατεύουν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν αποδειχθεί ως οι πιο αποτελεσματικές και βιώσιμες. Μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της προβληματικής χρήσης προϋποθέτει, ειδικά, αναλογικότητα στην ποινική αντιμετώπιση των συνδεδεμένων με τα ναρκωτικά εγκλημάτων. Εξωδικαστικές πρακτικές σε καμία περίπτωση δεν είναι δικαιολογημένες. Στην Ετήσια Έκθεσή του για το 2019 το INCB υπογραμμίζει ότι τα πρότυπα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα χρειάζεται να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των στρατηγικών και των πολιτικών για τα ναρκωτικά.

Το INCB συνεχίζει τις διαβουλεύσεις του, βάσει του άρθρου 14α της Σύμβασης του 1961, όπως αυτή τροποποιήθηκε, για την υποστήριξη του Αφγανιστάν

Παρά την αξιοσημείωτη μείωση τόσο της συνολικής έκτασης στην οποία καλλιεργείται η οπιούχος παπαρούνα όσο και της εκτιμώμενης παραγωγής οπίου στο Αφγανιστάν το 2018, εξαιτίας της μεγάλης ξηρασίας, το εκτιμώμενο μέγεθος της οικονομίας του οπίου παρέμεινε σημαντικό, υπερβαίνοντας την αξία των εξαγωγών της χώρας σε αγαθά και υπηρεσίες. Το INCB θα συνεχίσει τις διαβουλεύσεις του με την κυβέρνηση του Αφγανιστάν με στόχο να διευκολύνει την εφαρμογή του άρθρου 14α της Σύμβασης του 1961, όπως τροποποιήθηκε, μέσω της συνεργασίας με τα αρμόδια όργανα και τους εξειδικευμένους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, ώστε να βοηθήσει το Αφγανιστάν να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του που συνδέονται με τον έλεγχο των ναρκωτικών.

Στην Ετήσια Έκθεσή του για το 2019 το INCB επαναλαμβάνει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομίας των παράνομων ναρκωτικών στο Αφγανιστάν, ως μέρος της συνολικότερης προσπάθειας για οικοδόμηση ειρήνης, εγκαθίδρυση ασφάλειας και επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στη χώρα. Το INCB καλεί, επίσης, τη διεθνή κοινότητα, στο πλαίσιο της παγκόσμιας συνυπευθυνότητας, να πάρει μέρος σε αυτή τη διαδικασία, μέσα από ολοκληρωμένες, πολύπλευρες και συντονισμένες τοπικές, εθνικές, περιφερειακές και διεθνείς προσπάθειες παροχής βοήθειας.

Το INCB υπογραμμίζει τη σημασία των μέτρων βελτίωσης των υπηρεσιών πρόληψης και θεραπείας για τους νέους

Το κεφάλαιο I της Ετήσιας Έκθεσης του INCB για το 2019 εστιάζει στη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών από νέους (15 έως 24 ετών) και στη βελτίωση ερευνητικά τεκμηριωμένων στρατηγικών για αυτή την ευάλωτη ομάδα. Η Έκθεση καλεί τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν ερευνητικά τεκμηριωμένες εθνικές πολιτικές που θα προστατεύουν τα παιδιά και τους εφήβους από τις ψυχοδραστικές ουσίες.

Η σημασία του εστιασμού στη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών από νέους ανθρώπους (ηλικίες 15-24)

Το INCB τονίζει ότι οι επιπτώσεις των ψυχοδραστικών ουσιών στους νέους είναι διαφορετικές και πιο έντονες από ό,τι στους ενήλικες. Λόγω της σωματικής, κοινωνικής και συναισθηματικής τους ανάπτυξης, οι νέοι άνθρωποι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των ουσιών.

Μεγάλη ανησυχία προκαλεί το ζήτημα της ηλικίας έναρξης της χρήσης, καθώς οι έρευνες δείχνουν ότι όσο νωρίτερα αρχίζει η χρήση τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες ανάπτυξης διαταραχής χρήσης ουσιών στην ενήλικη ζωή. Το INCB υπογραμμίζει ότι η προαγωγή και η προστασία της υγείας των εφήβων θα οδηγήσει σε γενικότερη αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και σε μακροπρόθεσμα οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία.

Αντιθέτως, η χρήση ουσιών και η εξάρτηση από αυτές μπορεί να εμποδίσουν τους νέους από το να επιτύχουν αναπτυξιακά ορόσημα. Αναπτυξιακά ελλείμματα κατά την εφηβεία μπορεί να οδηγήσουν σε αρνητική πορεία ζωής και επιβλαβή αποτελέσματα σε προσωπικό επίπεδο.

Αίτια και επιδημιολογία της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών από τους νέους

Τα μονοπάτια που οδηγούν τους νέους ανθρώπους στη χρήση και στη διαταραχή χρήσης ουσιών είναι πολύπλοκα. Πολλοί παράγοντες, όπως η προσωπικότητα, οι εσφαλμένες αντιλήψεις, η κοινωνική αποδοχή, η διαθεσιμότητα και η έλλειψη ενημέρωσης, συνδέονται με τους κινδύνους που συνοδεύουν τις ουσίες όταν αυτές χρησιμοποιούνται πρώτη φορά από παιδιά και εφήβους.

Η Παγκόσμια Έκθεση για τα Ναρκωτικά του 2018 παρουσιάζει κεντρικά ευρήματα σε σχέση με την ανάλυση της χρήσης ουσιών από νέους. Σύμφωνα με την έρευνα, η χρήση ουσιών είναι υψηλότερη μεταξύ νέων ηλικίας από 18 έως 25 ετών, και η κάνναβη αποτελεί ναρκωτικό που καταναλώνεται ευρέως. Βάσει στοιχείων από 130 χώρες, το Γραφείο του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) υπολογίζει ότι η χρήση κάνναβης αφορούσε το 5,6% των νέων ηλικίας 15-16 ετών -13,8 εκατομμύρια ανθρώπους- το 2016. Τα ποσοστά διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή και είναι υψηλότερα στην Ευρώπη (13,9%), με δεύτερη την αμερικανική ήπειρο (11,6%).

Κατανοώντας την εξέλιξη της χρήσης ουσιών σε διαταραχή

Τα στοιχεία που παρέχει η **Παγκόσμια Έκθεση για τα Ναρκωτικά του 2018** δείχνουν ότι ανεξάρτητα από τους κοινωνικούς και ψυχολογικούς παράγοντες που έπαιξαν ρόλο στην αρχή, η χρήση ναρκωτικών φαίνεται πως εξαρτάται από την επιθυμία για τις επιδράσεις της ναρκωτικής ουσίας.

Εξαιτίας της φαρμακολογίας των ψυχοδραστικών ουσιών και της φυσιολογίας του αναπτυσσόμενου εγκεφάλου των εφήβων, οι νέοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στη συστηματική χρήση ναρκωτικών και στις συνακόλουθες διαταραχές. Έχει διαπιστωθεί ερευνητικά, ότι, ενώ συγκυριακοί παράγοντες παίζουν σημαντικό ρόλο στην έναρξη της χρήσης ουσιών, διαπροσωπικοί παράγοντες –και ιδιαίτερα παράγοντες που συνδέονται με τη φυσιολογία, τη νευρολογία και τη γενετική– ασκούν μεγαλύτερη επίδραση στην κλιμάκωση προς την κατάχρηση.

Η σχέση του αλκοόλ και του καπνού με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών

Η Έκθεση του INCB τονίζει ότι η χρήση αλκοόλ και καπνού από παιδιά και εφήβους συνδέεται στενά με την έναρξη της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών. Συχνά, η χρήση αλκοόλ και καπνού προηγείται της χρήσης κάνναβης και άλλων ουσιών που υπόκεινται σε έλεγχο. Διαχρονικές μελέτες που παρακολούθησαν παιδιά μέχρι και την ενηλικίωση αποκαλύπτουν ότι όσο νωρίτερα αρχίσει η χρήση αλκοόλ, τσιγάρου και κάνναβης κατά το ηλικιακό φάσμα από τα 16 έως τα 19 έτη, τόσο μεγαλύτερη είναι και η πιθανότητα χρήσης οπιούχων και κοκαΐνης στην ενήλικη ζωή.

Οι έρευνες δείχνουν ότι οι έφηβοι αρχίζουν να κάνουν χρήση αλκοόλ, καπνού και κάνναβης λόγω των θετικών αντιλήψεων και της κοινωνικής αποδοχής γύρω από τη χρήση ουσιών ή επειδή αυτή έχει κανονικοποιηθεί, καθώς και λόγω έλλειψης ενημέρωσης για τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση. Οι αποτελεσματικές παρεμβάσεις πρόληψης στοχεύουν στις εσφαλμένες αντιλήψεις των εφήβων. Οι παρεμβάσεις που μεταβάλλουν τέτοιου είδους εσφαλμένες αντιλήψεις σχετίζονται με θετικά αποτελέσματα. Για αυτόν τον λόγο, η σύνδεση ανάμεσα στις παραπάνω ουσίες χρειάζεται να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας για τους νέους.

Ερευνητικά τεκμηριωμένες τεχνικές πρόληψης που έχουν σχεδιαστεί για παιδιά και εφήβους

Για να προσεγγιστούν οι νέοι άνθρωποι και να επηρεαστεί η συμπεριφορά τους, χρειάζονται παρεμβάσεις πρόληψης ειδικά σχεδιασμένες για νέους μεταξύ 15 και 24 ετών.

Η Ετήσια Έκθεση του INCB υποστηρίζει πολλαπλές προσεγγίσεις που βασίζονται σε ερευνητικά τεκμηριωμένα για την πρόληψη της χρήσης ουσιών στους νέους. Ο πιο αξιοσημείωτος σχετικός οδηγός είναι τα **Διεθνή Πρότυπα για την Πρόληψη της Χρήσης Ουσιών** που έχουν εκδώσει το UNODC και ο WHO (ΠΟΥ), με περιεχόμενο που βασίζεται πάνω σε ερευνητικά τεκμηριωμένες στρατηγικές πρόληψης. Οι προσεγγίσεις δεν πρέπει να περιορίζονται στα προγράμματα που διενεργούνται στο σχολείο, γιατί τα παιδιά και οι έφηβοι είναι ευάλωτα σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα. Τα προγράμματα στον χώρο του σχολείου μπορεί

να μην ανταποκρίνονται επαρκώς στις αναπτυξιακές ανάγκες παιδιών τα οποία μένουν με γονείς ή κηδεμόνες που κάνουν χρήση ουσιών ή τα οποία δεν πηγαίνουν σχολείο.

Παρόλο που υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι τα προγράμματα στον χώρο του σχολείου είναι αποτελεσματικά, τα παιδιά και οι έφηβοι πρέπει να προσεγγίζονται πολύ πριν από την ηλικία έναρξης της χρήσης. Για τον λόγο αυτόν, οι ερευνητικά τεκμηριωμένες μέθοδοι πρόληψης και παρέμβασης χρειάζεται να περιλαμβάνουν την οικογένεια, την κοινότητα, τα παραδοσιακά και ψηφιακά μέσα ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι ολιστικές τεχνικές πρόληψης είναι σημαντικές για να επηρεάσουν τις αντιλήψεις των νέων ανθρώπων σε σχέση με τη χρήση, ακόμα και όταν υφίστανται οι νόμοι και διατάξεις που σαφώς περιορίζουν την πρόσβαση στις ψυχοδραστικές ουσίες.

Ερευνητικά τεκμηριωμένες θεραπευτικές προσεγγίσεις για νέους ανθρώπους που κάνουν χρήση ουσιών

Οι χρήστες ουσιών νεαρής ηλικίας έχουν ιδιαίτερες θεραπευτικές ανάγκες, διαφορετικές από αυτές των ενηλίκων. Σύμφωνα με τα ερευνητικά στοιχεία, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος προσέγγισης έφηβων χρηστών είναι οι πολύπλευρες προσεγγίσεις, προσαρμοσμένες στην ηλικιακή τους ομάδα. Οι θεραπευτικές υπηρεσίες χρειάζεται να καλύπτουν τους αναπτυξιακούς στόχους των παιδιών και των εφήβων και να περιλαμβάνουν προσεγγίσεις ψυχοκοινωνικές, συμπεριφοριστικές και παροχής κινήτρων.

Η Ετήσια Έκθεση του INCB υπογραμμίζει τη σημασία της αποτελεσματικής κατάρτισης των επαγγελματιών που ασχολούνται με τη χρήση ουσιών και την καθιέρωση εθνικών συστημάτων πιστοποίησης για τους επαγγελματίες του χώρου. Οι θεραπευτικές υπηρεσίες πρέπει να εκτείνονται πέρα από τον χώρο του σχολείου και να περιλαμβάνουν τις οικογένειες των νέων, την κοινότητα, ακόμα και τους χώρους άθλησης.

Ο ρόλος των κυβερνήσεων

Το INCB καλεί τις κυβερνήσεις να επενδύσουν σε ολοκληρωμένα συστήματα επιδημιολογικών δεδομένων και αναφορών, ώστε να παρακολουθούν τις μεταβαλλόμενες τάσεις της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών στους νέους. Χρειάζεται να καταρτιστεί εθνική στρατηγική ελέγχου των ναρκωτικών και να αναπτυχθεί ένα πλαίσιο δημόσιας υγείας. Οι στρατηγικές θεραπείας και πρόληψης για τους νέους πρέπει να εφαρμόζονται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

Η Έκθεση αναφέρει ότι συχνά υπάρχει ευρεία ευαισθητοποίηση και ανησυχία στους υπευθύνους για τη χάραξη πολιτικής και την κοινή γνώμη σχετικά με τη χρήση και την κατάχρηση ουσιών στους νέους. Υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης γύρω από τις στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας που είναι ερευνητικά τεκμηριωμένες και επί του παρόντος διαθέσιμες.

Η Ετήσια Έκθεση του INCB υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό για τις κυβερνήσεις να αντλήσουν από τα πορίσματα αυτής και των προηγούμενων εκθέσεων και να διαμορφώσουν πολιτικές που θα βασίζονται στα καλύτερα διαθέσιμα ερευνητικά στοιχεία και όχι σε προσωπικές εμπειρίες και πεποιθήσεις.

Οι κυβερνήσεις πρέπει να βελτιώσουν και να αναπτύξουν την κατάρτιση σε εθνικό επίπεδο για τους επαγγελματίες και να εγκαταλείψουν τις μεμονωμένες προσεγγίσεις. Αντ' αυτού, οι υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής πρέπει να αναπτύξουν τη γνώση που βασίζεται σε δεδομένα και να υποστηρίξουν τη χρήση τεκμηριωμένων εργαλείων, καθώς και συστημάτων πιστοποίησης που υποβοηθούν τους επαγγελματίες στον σχεδιασμό και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Θα πρέπει να δημιουργηθούν εξειδικευμένα κέντρα με υπηρεσίες πρωτογενούς πρόληψης και θεραπείας, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των νέων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε όλες τις πρακτικές πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, του έγκαιρου εντοπισμού και της πρόληψης, της θεραπείας, καθώς και της αποκατάστασης και της κοινωνικής επανένταξης.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ INCB ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Σχεδόν παγκόσμια η προσχώρηση στη σύμβαση του 1988: Κυρώνεται από το 190^ο κατά σειρά κράτος

Το 2019 το Παλάου έγινε το 190^ο κράτος μέρος της Σύμβασης του 1988. Η προσχώρηση στη σύμβαση είναι σχεδόν παγκόσμια, καθώς μόνο ελάχιστες χώρες, κυρίως στην Αφρική και στην Ωκεανία, δεν την έχουν ακόμα κυρώσει. Το INCB προτρέπει τις χώρες που δεν έχουν προσχωρήσει στη σύμβαση να το αντιμετωπίσουν ως ζήτημα προτεραιότητας.

Ο ρυθμός εμφάνισης μη ελεγχόμενων υποκατάστατων χημικών ουσιών αποτελεί πρόκληση για τους διεθνείς ελέγχους των πρόδρομων ουσιών

Ο ρυθμός εμφάνισης μη ελεγχόμενων χημικών ουσιών ως υποκαταστάτων των πρόδρομων χημικών ουσιών που υπόκεινται σε διεθνή έλεγχο, αυξάνεται σταθερά σε όλο τον κόσμο, ενώ η ποικιλία των χημικών ουσιών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στη θέση των ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών είναι κυριολεκτικά απεριόριστη. Η υπαγωγή μεμονωμένων ουσιών σε διεθνή έλεγχο εξακολουθεί να καθυστερεί σε σχέση με την επινοτικότητα των διακινητών, ενώ πολλές από αυτές τις ουσίες δεν έχουν γνωστές νόμιμες χρήσεις και δεν προσφέρονται για παρακολούθηση μέσω του νόμιμου εμπορίου. Το INCB προτρέπει τις κυβερνήσεις να συνεχίσουν τον ευρύτερο πολιτικό διάλογο που εγκαινιάστηκε το 2019 σχετικά με τις δυνατότητες αντιμετώπισης του προβλήματος και να θέσουν σε εφαρμογή ένα παγκόσμιο πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μη ελεγχόμενες ουσίες πιο αποτελεσματικά.

Ως απάντηση στον πολλαπλασιασμό των συνθετικών πρόδρομων ουσιών χωρίς γνωστές νόμιμες χρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ουσιών που χρησιμοποιούνται αντί του ANPP* (4-ανιλίνο-N-φαιναυλοπιπεριδίνη) και του NPP (N-φαιναυλο-4-πιπεριδόνη), πρόδρομων χημικών ουσιών της φεντανύλης, καθώς και στην ευρέως διαδεδομένη χρήση μη ελεγχόμενων προ-πρόδρομων ουσιών στην παράνομη παραγωγή ναρκωτικών, πολλά κράτη έχουν εισαγάγει γενικούς ελέγχους που θέτουν ολόκληρες ομάδες ουσιών σε εθνικό έλεγχο. Το INCB προσαρμοσε και επικαιροποίησε τον περιορισμένο κατάλογο ειδικής διεθνούς επιτήρησης μη ελεγχόμενων χημικών ουσιών, με στόχο να υποβοηθήσει αποτελεσματικότερα την κυβερνητική δράση και την εθελοντική συνεργασία με τη βιομηχανία.

* Η ονομασία είναι γραμμένη με λατινικούς χαρακτήρες, όπως και οι υπόλοιπες που εμφανίζονται με κεφαλαία στο κείμενο.

Συνθετικές πρόδρομες ουσίες που προτείνονται για υπαγωγή σε διεθνή έλεγχο

Εκπληρώνοντας την αποστολή του, το INCB αξιολόγησε και πρότεινε τον διεθνή έλεγχο του MAPA (μεθυλ άλφα-φαινυλο ακετοξικό), πρόδρομης ουσίας της αμφεταμίνης και μεθαμφεταμίνης. Οι ενδείξεις της χρήσης MAPA στην παράνομη παρασκευή αυξήθηκαν μετά την υπαγωγή σε έλεγχο το 2019 του APAA (α-φαινυλακετοακεταμίδη), μιας στενά συγγενούς ουσίας. Το MAPA δεν έχει γνωστές νόμιμες χρήσεις πέρα από περιορισμένους ερευνητικούς και αναλυτικούς σκοπούς και μπορεί να χαρακτηριστεί ως συνθετική πρόδρομη ουσία, ειδικά σχεδιασμένη για να παρακάμψει τους υφιστάμενους ελέγχους των πρόδρομων ουσιών. Τον Μάρτιο του 2020 η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά θα ψηφίσει για την υπαγωγή της ουσίας σε διεθνή έλεγχο, μέσω της ένταξής της στον Πίνακα I της Σύμβασης του 1988.

Η παράνομη παραγωγή διεγερτικών τύπου αμφεταμίνης εξελίσσεται όλο και περισσότερο σε παγκόσμιο φαινόμενο

Το διάστημα 2018-2019 η παράνομη παραγωγή διεγερτικών τύπου αμφεταμίνης εξαπλώθηκε σε περιοχές και χώρες με τις οποίες δεν συνδεόταν μέχρι εκείνη τη στιγμή. Στο πλαίσιο αυτό, υπήρξαν ενδείξεις για μεγάλης κλίμακας σύνθεση αμφεταμίνης, που είναι το ενεργό συστατικό στα δισκία “cartagon”, από μη ελεγχόμενες πρόδρομες ουσίες στη Μέση Ανατολή, για παράνομη παρασκευή μεθαμφεταμίνης στο Αφγανιστάν από αυτοφυή εφέδρα, καθώς και παράνομη παρασκευή μεθαμφεταμίνης στην Ευρώπη με μεθόδους βασισμένες τόσο στην ουσία P-2-P όσο και στην εφεδρίνη. Οργανωμένες εγκληματικές ομάδες στο Μεξικό, επίσης, πιθανολογείται ότι έχουν στραφεί σε μια νέα μέθοδο σύνθεσης μεθαμφεταμίνης με τη χρήση μη ελεγχόμενων χημικών ουσιών.

Αποτρέποντας την εκτροπή και παράνομη διακίνηση διεθνώς ελεγχόμενων χημικών ουσιών

Χρησιμοποιώντας τα συστήματα που έχει δημιουργήσει το INCB, το επιγραμμικό σύστημα κοινοποιήσεων για επικείμενες εξαγωγές PEN Online και το σύστημα προειδοποίησης για τις πρόδρομες ουσίες PICS, οι χώρες παρατήρησαν μείωση στις εκτροπές πρόδρομων ουσιών από το νόμιμο διεθνές εμπόριο. Εκατόν δεκατρείς χώρες ζήτησαν να λάβουν ενημέρωση πριν από προγραμματισμένες εξαγωγές με προορισμό την επικράτειά τους, 164 χώρες είναι εγγραμμένες στο PEN Online και ανταλλάσσουν προληπτικά πληροφορίες για αποστολές ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών, ενώ αξιωματούχοι από περισσότερες από 120 χώρες και επικράτειες χρησιμοποιούν το PICS. Οι εκτροπές από το διακρατικό εμπόριο συνεχίζουν να αποτελούν την κύρια πηγή πρόδρομων ουσιών της κοκαΐνης, συμπεριλαμβανομένου του υπερμαγγανικού καλίου, ενώ έρευνες που διευκόλυνε το INCB σχετικά με την παράνομη διακίνηση οξικού ανυδρίτη, της βασικής πρόδρομης ουσίας της ηρωΐνης, αποκάλυψαν την πιθανή δράση ενός εγκληματικού δικτύου πολύ μεγαλύτερου από ό,τι είχε εκτιμηθεί παλαιότερα.

Εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στην παράνομη παρασκευή ναρκωτικών: Νέες ευκαιρίες ενίσχυσης των σχετικών με τα ναρκωτικά ερευνών

Μια παγκόσμια έρευνα του INCB προσφέρει νέα στοιχεία για την παρακολούθηση εξοπλισμού που κυκλοφορεί στο εμπόριο και χρησιμοποιείται στην παράνομη σύνθεση ναρκωτικών. Τα δεδομένα που έχουν συγκεντρωθεί μπορούν να παράσχουν αξιόπιστες ενδείξεις στην έρευνα της παρασκευής και διακίνησης παράνομων ναρκωτικών. Το 2019 το INCB εκπόνησε κατευθυντήριες γραμμές για τις έρευνες σχετικά με την εκτροπή εξοπλισμού ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην παρασκευή παράνομων ναρκωτικών, καθιστώντας επιχειρησιακά εφαρμόσιμες τις διατάξεις του άρθρου 13 της Σύμβασης του 1988.

Βελτιώνοντας τον τρόπο υποβολής αναφορών και την εφαρμογή των νομοθετικών πλαισίων

Είναι αναγκαία η βελτίωση του τρόπου με τον οποίο οι κυβερνήσεις καταρτίζουν τις αναφορές τους, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά λεπτομέρειες σχετικά με κατασχέσεις ουσιών, την προέλευσή τους και τα σημεία παράνομης εκτροπής τους, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιο ολοκληρωμένη ανάλυση των τάσεων που επικρατούν στην παράνομη διακίνηση των πρόδρομων ουσιών. Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης του τρόπου εφαρμογής των νομοθετικών πλαισίων, και χρειάζεται να δοθεί περισσότερη προσοχή στα ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση αποδεικτικού υλικού στις περιπτώσεις συνδεόμενων με τις πρόδρομες ουσίες εγκλημάτων.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2019

ΑΦΡΙΚΗ

Η παράνομη διακίνηση κοκαΐνης παραμένει σημαντικό πρόβλημα για τη Βόρεια και Δυτική Αφρική: Αρκετές χώρες στη Δυτική Αφρική ανέφεραν κατασχέσεις ρεκόρ προερχόμενες από τη Νότια και Κεντρική Αμερική, με προορισμό την Ευρώπη. Η διακίνηση της ουσίας συμβάλλει στην αστάθεια σε ορισμένες δυτικοαφρικανικές χώρες, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη.

Πολλές περιοχές της Αφρικής αντιμετωπίζουν το ολοένα αυξανόμενο πρόβλημα της παράνομης παρασκευής και χρήσης τραμαδόλης: Χώρες στη Βόρεια και Κεντρική Αφρική εξακολουθούν να αναφέρουν μεγάλου όγκου κατασχέσεις παράνομα παραγόμενης τραμαδόλης, ενός συνθετικού οπιοειδούς που υπόκειται σε διεθνή έλεγχο, σε δόσεις που ξεπερνούν κατά πολύ την κανονική ποσότητα.

Η Νιγηρία δημοσιεύει για πρώτη φορά εθνική έρευνα για τη χρήση ουσιών: Η έρευνα δίνει, για πρώτη φορά, εικόνα για τη χρήση ουσιών στη Νιγηρία. Ποσοστό 14,4% μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-64 έχει κάνει χρήση ουσιών, και το 10,8% χρήση κάνναβης μέσα στον τελευταίο χρόνο.

Οι περισσότερες χώρες στην Αφρική δεν συλλέγουν συστηματικά στοιχεία σχετικά με τη χρήση ουσιών και τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση. Για τον σκοπό αυτόν χρειάζεται να θέσουν σε εφαρμογή ειδικά συστήματα και διαδικασίες.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Κεντρική Αμερική και Καραϊβική

Η μεγαλύτερη από ποτέ μεμονωμένη κατάσχεση κοκαΐνης στην περιοχή καταγράφηκε στο Ελ Σαλβαδόρ, με περισσότερα από 13.779 κιλά, τα οποία διακινήθηκαν δια θαλάσσης, προερχόμενα από την Κολομβία και το Εκουαδόρ με προορισμό τη Βόρεια Αμερική.

Η ιατρική χρήση οπιοειδών για την ανακούφιση από τον πόνο και οι ψυχοτρόπες ουσίες για τη θεραπεία της ψυχικής υγείας και των νευρολογικών καταστάσεων, παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα στις περισσότερες χώρες της Κεντρικής Αμερικής, με ορισμένες από αυτές να γίνονται μάρτυρες περαιτέρω μείωσης των ήδη χαμηλών επιπέδων διαθεσιμότητας.

Η χρήση ουσιών και ιδιαίτερα της κάνναβης εμφανίζεται να αυξάνεται σε όλες τις χώρες της περιοχής. Σύμφωνα με την έκθεση CICAD για τη χρήση ουσιών στην αμερικανική ήπειρο το 2019, το υψηλότερο ποσοστό χρήσης κάνναβης στον γενικό πληθυσμό το 2018 αναφέρθηκε στην Τζαμάικα (15,5%), και ακολουθούν τα νησιά Μπαρμπάντος με σχεδόν 8%. Τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφηκαν στη Δημοκρατία της Κόστα Ρίκας και τον Παναμά, όπου το ποσοστό χρήσης της ουσίας δεν ξεπέρασε τον προηγούμενο χρόνο το 1%.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων πρόληψης, θεραπείας και επανένταξης, παραμένει βασικό πρόβλημα στην Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική. Αν και βελτιώθηκε αρκετά η ποσότητα και η ποιότητα της πληροφόρησης σχετικά με τα πρότυπα χρήσης ουσιών στην περιοχή –όπως συνάγεται από τον αριθμό των εθνικών ερευνών για τη χρήση ουσιών που δημοσιεύτηκαν τα τελευταία χρόνια– χρειάζεται περισσότερη έρευνα για τη χρήση ουσιών, τα πρότυπα χρήσης και τις σχετικές τάσεις, προκειμένου να προσαρμοστούν οι θεραπευτικές πρωτοβουλίες στις τοπικές ανάγκες.

Οι περισσότερες χώρες στην Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική δεν συλλέγουν συστηματικά στοιχεία σχετικά με τη χρήση ουσιών και τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση. Για τον σκοπό αυτόν χρειάζεται να εφαρμόσουν ειδικά συστήματα και διαδικασίες.

Βόρεια Αμερική

Η κρίση οπιοειδών στη Βόρεια Αμερική εξακολουθεί να καταστρέφει ζωές, οικογένειες και κοινότητες. Οι θάνατοι από υπερβολική δόση αποτελούν σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας, με τον αριθμό των θανάτων που συνδέονται με τα συνθετικά οπιοειδή να παραμένουν σε άνοδο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το 2018, παρά την ελαφριά πτώση του συνολικού αριθμού των θανάτων από υπερδοσολογία. Οι θάνατοι που συνδέονται με ημι-συνθετικά οπιοειδή, όπως η οξυκωδόνη, μειώθηκαν. Το 2019 αυξήθηκαν οι προσπάθειες να αντιμετωπιστεί η επιμόλυνση και μίξη παράνομων ουσιών με συνθετικά οπιοειδή, όπως η φεντανύλη, συμπεριλαμβανομένης και της μείωσης του ποσοστού των θανάτων από υπερβολική δόση, μέσω ευρέων προγραμμάτων προσέγγισης στην κοινότητα και διάθεσης φαρμάκων, όπως αυτά που περιέχουν ναλοξόνη, για την αντιμετώπιση της υπερβολικής δόσης. Η κατάσχεση παράνομα παρασκευασμένης φεντανύλης και η αύξηση των θέσεων θεραπείας και της παροχής θεραπευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων υποκατάστασης για την εξάρτηση από τα οπιοειδή, είναι σημαντικά για την επίτευξη των στόχων της δημόσιας υγείας και της ασφάλειας στην περιοχή.

Επεκτείνεται η περιφερειακή συνεργασία και οι συλλογικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση των απειλών παράνομης διακίνησης ηρωίνης, μεθαμφεταμίνης και φεντανύλης. Η αύξηση της παραγωγής κοκαΐνης και της παραγωγής και παράνομης διακίνησης μεθαμφεταμίνης είχε αρνητικές επιπτώσεις στη Βόρεια Αμερική, με εμφανή αύξηση της χρήσης μεθαμφεταμίνης στον Καναδά. Οι Ηνωμένες Πολιτείες εστιάζουν τις προσπάθειές τους στην αναδυόμενη κρίση που αφορά τη διαθεσιμότητα και χρήση κοκαΐνης. Ο συντονισμός των περιφερειακών Αρχών επιβολής του νόμου αντιμετωπίζει την παράνομη διακίνηση ουσιών μέσω διαδικτύου και τη χρήση ανώνυμων δικτύων και εικονικών νομισμάτων για τις παράνομες διαδικτυακές πωλήσεις ουσιών.

Θα διατεθούν κονδύλια για τη θεραπεία των εξαρτημένων από ουσίες ατόμων και τη διαμόρφωση πολιτικής βασισμένης στη δημόσια υγεία, την πρόληψη και τη μείωση της βλάβης που σχετίζεται με τις ουσίες, καθώς και για την αποτροπή της παράνομης παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης. Η νέα στρατηγική της χώρας για την εξάρτηση με τίτλο «Μαζί για την ειρήνη» εστιάζει στην προστασία των παιδιών και των εφήβων, καθώς και στην αποφυγή του στίγματος της ποινικοποίησης και των διακρίσεων ενάντια στους χρήστες ουσιών. Τα παραπάνω περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση του ζητήματος μέσω του πρίσματος του φύλλου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η νομοθεσία για την κάνναβη και τα μέτρα αποποινικοποίησης επεκτείνονται στη Βόρεια Αμερική.

Η πολιτεία του Ιλινόις στις Ηνωμένες Πολιτείες εισήγαγε τη Νομοθετική Πράξη για τη Ρύθμιση και Φορολόγηση της Κάνναβης, ώστε να επιτραπεί η μη ιατρική πώληση και χρήση της ουσίας. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο η Νομοθετική Πράξη για τη Βελτίωση της Γεωργίας του 2018, τροποποιεί τη Νομοθετική Πράξη για τις Ελεγχόμενες Ουσίες, ώστε τα προϊόντα κάνναβης –τα οποία προσδιορίζονται ως κάνναβη με συγκέντρωση δέλτα-9-THC όχι μεγαλύτερη από 0,3%– να μετακινηθούν από τον Πίνακα I και να υπαχθούν στον κανονισμό του Υπουργείου Γεωργίας, προκειμένου να ρυθμιστεί η παραγωγή και η πώληση βρώσιμων προϊόντων κάνναβης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα μέτρα που επιτρέπουν τη μη ιατρική χρήση κάθε ελεγχόμενης ουσίας, συμπεριλαμβανομένης της κάνναβης, είναι σε αντίθεση με τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις για τα κράτη μέλη. Το Άρθρο 4 (γ) της Σύμβασης του 1961, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο του 1972, περιορίζει σαφώς στους ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς την παραγωγή, παρασκευή, εξαγωγή, εισαγωγή, διανομή, διάθεση στην αγορά, χρήση και κατοχή ναρκωτικών ουσιών. Και το άρθρο 3, παράγραφος 1 (α) (i) της Σύμβασης του 1988 δημιουργεί την υποχρέωση στα κράτη να θεσπίσουν ως ποινικά αδικήματα, όταν γίνεται εκ προθέσεως, «την παραγωγή, παρασκευή, εκκύλιση, προετοιμασία, εμπορική διάθεση, διανομή, πώληση, μεταφορά με οποιονδήποτε τρόπο, μεσιτεία, αποστολή, διαμετακόμιση, διακίνηση, εισαγωγή ή εξαγωγή, κάθε ναρκωτικής ή ψυχοτρόπου ουσίας, αντίθετα προς τα άρθρα της Σύμβασης του 1961, όπως τροποποιήθηκε από τη Σύμβαση του 1971.

Νότια Αμερική

Τα προβλήματα που σχετίζονται με την παράνομη παραγωγή, διακίνηση και χρήση ουσιών συνέχισαν να προκαλούν ανασφάλεια και βία στην περιοχή: Σύμφωνα με την Παγκόσμια Μελέτη του UNODC για τις ανθρωποκτονίες του 2019, πυροβόλα όπλα χρησιμοποιούνται σε περιστατικά ανθρωποκτονιών στην Αμερική πολύ πιο συχνά σε σχέση με άλλα μέρη του κόσμου. Σε Βραζιλία, Κολομβία και Βενεζουέλα (Βολιβιανή Δημοκρατία) το ποσοστό των ανθρωποκτονιών υπερβαίνει τον συνολικό μέσο όρο του ποσοστού ανθρωποκτονιών στην περιοχή.

Η παράνομη καλλιέργεια θάμνων κόκας στη Νότια Αμερική αυξήθηκε σταθερά στο σύνολό της, από τα 120.600 εκτάρια το 2013 σε αριθμό ρεκόρ όλων των εποχών 245.000 εκταρίων το 2017. Η συνολική έκταση παράνομης καλλιέργειας θάμνων κόκας στην περιοχή το 2018, δεν ήταν δυνατόν να εκτιμηθεί το 2019, εξαιτίας της έλλειψης δεδομένων για την παράνομη καλλιέργεια θάμνων κόκας στο Περού.

Αυξημένη δυνατότητα παραγωγής υδροχλωρικής κοκαΐνης στην Κολομβία: Παρά την αναφερόμενη μείωση της παράνομης καλλιέργειας θάμνων κόκας στην Κολομβία κατά 1,2% το 2018, η δυνατότητα παραγωγής υδροχλωρικής κοκαΐνης στη χώρα αυξήθηκε κατά 5,9%, φτάνοντας τους 1.120 τόνους. Στο Πολιτευτικό Κράτος της Βολιβίας η έκταση της παράνομης καλλιέργειας θάμνων κόκας μειώθηκε το 2018 κατά 6%.

ΑΣΙΑ

Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία

Η επέκταση της παράνομης παραγωγής, διακίνησης και χρήσης συνθετικών ναρκωτικών, ιδιαίτερα μεθαμφεταμίνης, εξακολουθεί να προκαλεί ανησυχία στις περισσότερες χώρες της Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ασίας. Η αποτελεσματική διαχείριση των συνόρων και ο έλεγχος των πρόδρομων χημικών ουσιών καθίστανται ιδιαίτερα σημαντικά για την αντιμετώπιση του φαινομένου, δεδομένης της σημαντικής παρουσίας της χημικής βιομηχανίας στην περιοχή και των ολοένα βελτιωμένων υποδομών που έχουν ενισχύσει περαιτέρω τη συνδεσιμότητα μεταξύ των χωρών.

Κάποιες κυβερνήσεις αναθεωρούν τις πολιτικές τους για τα ναρκωτικά, υιοθετώντας αναλογικές ποινές για ελάσσονα αδικήματα, καθώς και προσεγγίσεις που βασίζονται στην υγεία για την αντιμετώπιση της χρήσης ουσιών. Η κυβέρνηση της Μαλαισίας τροποποίησε τη νομοθεσία για την κατάργηση της θανατικής ποινής για αυτούς που έχουν καταδικαστεί για διακίνηση ναρκωτικών. Οι κυβερνήσεις του Μεκόνγκ και το UNODC υιοθέτησαν ένα νέο υπο-περιφερειακό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών στην περιοχή.

Το INCB είναι ενήμερο για τις συνεχιζόμενες αναφορές περί εξωδικαστικών πράξεων σε ορισμένες χώρες όσον αφορά δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Το INCB υπενθυμίζει σε όλες τις κυβερνήσεις ότι εξωδικαστικές πράξεις που υποτίθεται ότι επιδιώκουν τους σκοπούς του ελέγχου ναρκωτικών, είναι εκ θεμελίων αντίθετες προς τις διατάξεις και τους σκοπούς των τριών διεθνών συμβάσεων για τον έλεγχο των ναρκωτικών, καθώς και τους μηχανισμούς για τα ανθρώπινα δικαιώματα, στα οποία έχουν δεσμευτεί όλες οι χώρες. Όλες οι δράσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών πρέπει να υιοθετούνται με πλήρη σεβασμό στο κράτος δικαίου και τις δέουσες νομικές διαδικασίες.

Το INCB είναι ενήμερο για τη συνεχιζόμενη εφαρμογή της υποχρεωτικής θεραπείας. Το INCB αποθαρρύνει τη χρήση υποχρεωτικής κράτησης και θεραπείας για τους ανθρώπους που έχουν πληγεί από τη χρήση ουσιών, και καλεί τις κυβερνήσεις της περιοχής να εφαρμόσουν επιστημονικά τεκμηριωμένες θεραπευτικές υπηρεσίες με εθελοντική συμμετοχή και με σεβασμό στα δικαιώματα των ασθενών.

Οι περισσότερες χώρες εξακολουθούν να μην διαθέτουν ολοκληρωμένα στοιχεία για τη χρήση ουσιών και επιστημονικά τεκμηριωμένα πρωτόκολλα θεραπείας. Περισσότεροι πόροι πρέπει να διατεθούν στη μείωση της ζήτησης, τη θεραπεία και την κοινωνική επανένταξη, για να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, να μειωθεί το βάρος για το σύστημα φροντίδας της υγείας και να εκλείψει το στίγμα της χρήσης ουσιών.

Νότια Ασία

Θανατική ποινή για αδικήματα που συνδέονται με τα ναρκωτικά: Τον Δεκέμβριο του 2018 το Μπαγκλαντές εισήγαγε νέα νομοθετική πράξη που επεκτείνει την εφαρμογή της θανατικής ποινής στο αδίκημα της κατοχής 200 γρ. μεθαμφεταμίνης. Τον Ιούνιο του 2019 η Σρι Λάνκα υπέγραψε διαταγές εκτέλεσης τεσσάρων ανθρώπων καταδικασμένων για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Εντούτοις, το Ανώτατο Δικαστήριο της Σρι Λάνκα παρέτεινε την προσωρινή διαταγή δύο φορές, την πρώτη μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου

του 2019 και τη δεύτερη μέχρι τις 20 Μαρτίου του 2020. **Το INCB εξακολουθεί να ενθαρρύνει όλα τα κράτη που διατηρούν τη θανατική ποινή για τα σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα, να σκεφτούν την κατάργησή της.**

Μεγάλες κατασχέσεις: Στη Νότια Ασία σημειώθηκε αύξηση κατασχέσεων ηρωίνης, ιδιαίτερα στη Σρι Λάνκα, όπου η ποσότητα της κατασχόμενης ηρωίνης έφτασε τα 732 κιλά το 2018. Οι κατασχέσεις μεθαμφεταμίνης εξακολουθούν να αυξάνονται στο Μπαγκλαντές, φτάνοντας την ποσότητα ρεκόρ των 53 εκατομμυρίων δισκίων το 2018. Στην Ινδία κατασχέθηκε επίσης ποσότητα ρεκόρ πρόδρομων ουσιών, με 1,8 τόνους ψευδοεφεδρίνης και 8.937 λίτρα οξικού ανυδρίτη σε μεμονωμένες κατασχέσεις, τον Οκτώβριο του 2018 και τον Μάιο του 2019.

Έρευνες για την επικράτηση της χρήσης: Η Ινδία και η Σρι Λάνκα έχουν διεξαγάγει έρευνες για να αξιολογήσουν την επικράτηση της χρήσης στην επικράτειά τους. **Το INCB επιδοκιμάζει τέτοιου είδους πρωτοβουλίες και ενθαρρύνει τις χώρες να διαθέσουν επαρκείς πόρους στην πρόληψη και τη θεραπεία της χρήσης ουσιών, καθώς και να διεξαγάγουν μελέτες επικράτησης, ώστε να υιοθετούν πολιτικές δημόσιας υγείας που βασίζονται σε επιστημονική τεκμηρίωση.**

Οι περισσότερες χώρες στην περιοχή της Νότιας Ασίας δεν συλλέγουν συστηματικά στοιχεία για τη χρήση ουσιών ή για τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση, και χρειάζεται να θέσουν σε εφαρμογή συστήματα και διαδικασίες για τον σκοπό αυτόν.

Δυτική Ασία

Το Αφγανιστάν αντιμετωπίζει πολλαπλές προκλήσεις: Το Αφγανιστάν ήταν η χώρα προέλευσης σχεδόν όλων των οπιούχων που κατασχέθηκαν στην Ευρώπη, την Κεντρική Ασία και την Αφρική, και υπεύθυνο για τη συντριπτική πλειονότητα της παγκόσμιας παράνομης καλλιέργειας οπιούχου παπαρούνας και παραγωγής οπίου το 2018. Το Αφγανιστάν αποτελεί επίσης μία από τις μεγαλύτερες πηγές ρητίνης της κάνναβης παγκοσμίως, ενώ εξακολουθεί και η αύξηση της παράνομης διακίνησης συνθετικών ναρκωτικών στη χώρα.

Εμφάνιση νέων διαδρομών κατά μήκος της Βαλκανικής Οδού για παράνομη διακίνηση: Αρκετά νέα παρακλάδια της Βαλκανικής Οδού, της κύριας οδού διακίνησης οπιούχων από το Αφγανιστάν προς την Ευρώπη, έχουν αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διασχίζουν την Αραβική Δημοκρατία της Συρίας και το Ιράκ, καθώς και τις χώρες του Νότιου Καυκάσου.

Πολιτική αστάθεια και άλυτες συγκρούσεις, φτώχεια και έλλειψη οικονομικών ευκαιριών σε ορισμένα μέρη της Μέσης Ανατολής, έχουν συμβάλει στην αύξηση της παράνομης διακίνησης τραμαδόλης και “cartagon”: Ορισμένες χώρες της Μέσης Ανατολής δεν αποτελούν μόνο προορισμό απομίμησης δισκίων “cartagon”, αλλά γίνονται όλο και περισσότερο πηγές προέλευσης της ουσίας. Η περιοχή επίσης εξακολουθεί να πλήττεται σοβαρά από την παράνομη διακίνηση και χρήση τραμαδόλης, ενός συνθετικού οπιοειδούς που δεν υπόκειται σε διεθνή έλεγχο.

Οι περισσότερες χώρες στη Δυτική Ασία δεν συλλέγουν συστηματικά στοιχεία για τη χρήση ουσιών και για τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση, και χρειάζεται να θέσουν σε εφαρμογή συστήματα και διαδικασίες για τον σκοπό αυτόν.

ΕΥΡΩΠΗ

Η διαθεσιμότητα και χρήση υψηλής καθαρότητας κοκαΐνης σε άνοδο στην Ευρώπη

Κατασχέσεις ρεκόρ κοκαΐνης σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες το 2018 και το 2019 δείχνουν αυξανόμενη τάση διακίνησης της ουσίας, με αποτέλεσμα αύξηση της διαθεσιμότητας υψηλής καθαρότητας κοκαΐνης στην Ευρώπη. Η κοκαΐνη συνέχισε να αποτελεί το πιο κοινώς χρησιμοποιούμενο παράνομο ναρκωτικό μεταξύ των διεγερτικών, αν και είναι πιο διαδεδομένη στη Νότια και Δυτική Ευρώπη. Στο μεταξύ, σύμφωνα με στοιχεία του 2017, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία (EMCDDA) αναφέρθηκε σε αυξανόμενες ενδείξεις πιθανής ανόδου της ενέσιμης χρήσης διεγερτικών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η κοκαΐνη, οι αμφεταμίνες και οι συνθετικές καθιόνες. Η τάση αυτή αφορά τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που ήταν στο στόχαστρο διακινητών σε μικρότερο βαθμό στο παρελθόν. Υπερπόντια εδάφη των ευρωπαϊκών χωρών χρησιμοποιούνται ως διαμετακομιστικά σημεία για την παράνομη διακίνηση κοκαΐνης στην Ευρώπη, με τις διαδικτυακές αγορές ουσιών που χρησιμοποιούνται για χαμηλής αξίας πωλήσεις κοκαΐνης να κερδίζουν έδαφος.

Η κάνναβη παραμένει η ουσία που κατάσχεται και χρησιμοποιείται συχνότερα στην Ευρώπη. Η φεντανύλη αντικαθιστά την ηρωίνη ως οπιοειδής πρώτης επιλογής σε κάποιες χώρες της Ευρώπης

Από το 29% των ευρωπαίων ενηλίκων που εκτιμήθηκε ότι έχουν κάνει χρήση παράνομων ναρκωτικών τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους, οι περισσότεροι έκαναν χρήση κάνναβης. Η επικράτησή της παρέμεινε πέντε φορές μεγαλύτερη σε σχέση με κάθε άλλο ναρκωτικό στην Ευρώπη. Οι κατασχέσεις του φυτού της κάνναβης σχεδόν διπλασιάστηκαν από το 2016 στο 2017. Οπιοειδή εκτός της ηρωίνης κατασχέθηκαν επίσης σε ιδιαίτερα μεγάλες ποσότητες το 2017, αν και η ηρωίνη αποτελεί το κύριο μέρος της συνολικής ποσότητας των κατασχεμένων οπιοειδών. Στην Εσθονία η φεντανύλη έχει ξεπεράσει την ηρωίνη ως οπιοειδής πρώτης επιλογής για το οποίο υπάρχουν αιτήματα θεραπείας. Το 22% όλων των ατόμων που ζητούν θεραπεία για τα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με τη χρήση οπιοειδών στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρουν ως ουσία πρώτης επιλογής άλλη ουσία από την ηρωίνη (συμπεριλαμβανομένων των κωδεΐνης, μορφίνης, τραμαδόλης –συνθετικού ναρκωτικού που δεν υπόκειται σε διεθνή έλεγχο– οξυκωδόνης, φεντανύλης, μεθαδόνης και βουπρενορφίνης).

Ευρωπαϊκές χώρες εξετάζουν προσεγγίσεις για τη ρύθμιση της ιατρικής κάνναβης

Αυξανόμενος αριθμός ευρωπαϊκών χωρών εξέτασαν ή και δημιούργησαν προγράμματα ιατρικής κάνναβης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη Σύμβαση του 1961, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1972. Σε λίγες χώρες υπήρξαν ενδείξεις για βήματα προς τη νομιμοποίηση της μη ιατρικής χρήσης της κάνναβης, τα οποία περιελάμβαναν τη νομιμοποίηση της καλλιέργειας, διανομής και χρήσης κάνναβης για αυτούς τους σκοπούς, ιδιαίτερα στην Ολλανδία και στο Λουξεμβούργο. **Το INCB υπενθυμίζει σε όλα τα κράτη μέρη της Σύμβασης του 1961, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1972, ότι το άρθρο 4 (γ) αυτής της Σύμβασης περιορίζει αποκλειστικά σε ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς την παραγωγή, παρασκευή, εξαγωγή, εισαγωγή και διανομή, εμπορία, χρήση και κατοχή ναρκωτικών ουσιών, και ότι κάθε μέτρο που επιτρέπει τη μη ιατρική χρήση της κάνναβης παραβιάζει τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν για τα κράτη από τις συμβάσεις.**

ΩΚΕΑΝΙΑ

Αυξανόμενη ανησυχία προκαλεί η παράνομη διακίνηση μέσω των νησιών του Ειρηνικού, η οποία θέτει προβλήματα ασφάλειας και δημόσιας υγείας για τις χώρες της περιοχής

Το χαμηλό επίπεδο συμμόρφωσης στις τρεις διεθνείς συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη γεωγραφική θέση των νησιών του Ειρηνικού, τα καθιστά ευάλωτα στην παράνομη διακίνηση των ναρκωτικών και στο συνδεδεμένο με τα ναρκωτικά οργανωμένο έγκλημα. Εκτός από τις μεγάλες κατασχέσεις ναρκωτικών με προορισμό την Αυστραλία και σε μικρότερο βαθμό τη Νέα Ζηλανδία, εγχώριες κατασχέσεις μικρότερων ποσοτήτων και παρατηρήσεις στην περιοχή παρέχουν ενδείξεις για αυξανόμενα επίπεδα χρήσης ναρκωτικών σε κάποια κράτη των νησιών του Ειρηνικού.

Εξελίξεις στην εθνική νομοθεσία, πολιτική και δράση

Η Επιτροπή καλωσόρισε την προσχώρηση του Παλάου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών του 1988.

Η Πράξη Τροποποίησης του Νόμου περί Κατάχρησης Ναρκωτικών Ουσιών (Ιατρική Κάνναβη) το 1988 (2018/54) ενεργοποιήθηκε στη Νέα Ζηλανδία τον Δεκέμβριο του 2018. Ως αποτέλεσμα άνθρωποι στο τελικό στάδιο ασθενειών συνιστούν εξαίρεση και έχουν νομική κάλυψη για την κατοχή και χρήση κάνναβης, ενώ η κανναβιδιόλη δεν αποτελεί πλέον ελεγχόμενη ουσία σε εθνικό επίπεδο. Η Επικράτεια της Αυστραλιανής Πρωτεύουσας υιοθέτησε νομοθεσία σχετικά με τη μη ιατρική χρήση της κάνναβης, ενώ στη Νέα Ζηλανδία ανακοινώθηκε δημοψήφισμα για τη νομιμοποίηση και ρύθμιση της κάνναβης. Το INCB βρίσκεται σε συνεχή διάλογο με κράτη μέλη, με στόχο την πλήρη εφαρμογή των συμβάσεων για τον έλεγχο των ναρκωτικών, η οποία περιορίζει τη χρήση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών αποκλειστικά σε ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς.

Αύξηση των ποσοτήτων που κατάσχονται στην περιοχή

Μεγάλες ποσότητες ναρκωτικών, κυρίως κοκαΐνης και μεθαμφεταμίνης, εξακολουθούν να κατάσχονται στα νησιωτικά κράτη της περιοχής. Για παράδειγμα, ποσότητα ρεκόρ 500 κιλών κατασχέθηκε σε σκάφος στη Χονιάρρα, στα νησιά του Σολομώντα, τον Σεπτέμβριο του 2018 ως αποτέλεσμα κοινής έρευνας με τις αυστραλιανές Αρχές. Κατάσχεση μεθαμφεταμίνης 6,7 κιλών έγινε στην Τόνγκα τον Απρίλιο του 2019, σε μια αποστολή από τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και 3 κιλών μεθαμφεταμίνης σε άλλη επιχείρηση. Αριθμός κατασχέσεων μικρότερων ποσοτήτων μεθαμφεταμίνης αναφέρθηκε επίσης στην Τόνγκα τον τελευταίο χρόνο, υποδεικνύοντας την πιθανότητα χρήσης μεθαμφεταμίνης στη χώρα.

Οι περισσότερες χώρες στην Ωκεανία, εκτός από την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, δεν συλλέγουν συστηματικά στοιχεία για τη χρήση ουσιών ή τη διαθεσιμότητα ελεγχόμενων ουσιών για ιατρική χρήση, και πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή συστήματα και διαδικασίες για τον σκοπό αυτόν.

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (I2ES)

Το Διεθνές Σύστημα Αδειοδότησης Εισαγωγών και Εξαγωγών (I2ES) είναι ένα επιγραμμικό εργαλείο δημιουργημένο από το INCB, σε συνεργασία με το UNODC, το οποίο επιταχύνει το νόμιμο εμπόριο διεθνώς ελεγχόμενων ουσιών μεταξύ χωρών και εδαφών.

I2ES<https://www.incb.org/incb/en/tools/i2es/index.html>

Το I2ES είναι δωρεάν, διαθέτει φιλική προς τον χρήστη, διαισθητική διεπαφή και διευκολύνει τη διεθνή ανταλλαγή αδειών εισαγωγής και εξαγωγής, επιβεβαιώσεων εξαγωγών και εγκρίσεων. Το σύστημα παρέχει, επίσης, πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις εθνικές εκτιμήσεις και αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής αξίας παρελθουσών και τρεχουσών εισαγωγών. Γενικά, το I2ES στοχεύει στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις αρμόδιες εθνικές Αρχές, εξοικονομώντας χρόνο και κόστος επικοινωνίας και μειώνοντας τον κίνδυνο ανθρωπίνων υπολογιστικών σφαλμάτων στο διεθνές εμπόριο.

Προκειμένου να προωθήσουν τις πλήρεις συναλλαγές χωρίς χαρτί σε διεθνές επίπεδο, οι κυβερνήσεις μπορούν τώρα να αξιοποιήσουν το πλεονέκτημα που προσφέρει η απόφαση του INCB η οποία καθιστά δυνατή την απαλλαγή από σφραγίδες και υπογραφές στις άδειες εισαγωγής και εξαγωγής που υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω του I2ES.

Λαμβανομένου υπόψη του αυξανόμενου όγκου του εμπορίου ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών τα τελευταία χρόνια, το INCB ενθαρρύνει τη χρήση του I2ES στο πλαίσιο των προσπαθειών για μείωση του κινδύνου εκτροπής των ναρκωτικών από το νόμιμο εμπόριο σε παράνομους διαύλους και στην παράνομη χρήση.

Την 1^η Νοεμβρίου 2019, 66 κυβερνήσεις είχαν εγγραφεί ως χρήστες στο I2ES, αν και ο αριθμός των ενεργών χρηστών παραμένει χαμηλός. Το INCB καλεί τις κυβερνήσεις να καταστούν ενεργοί χρήστες του I2ES, καθώς η μεγαλύτερη συμμετοχή στο σύστημα θα το κάνει περισσότερο επωφελές για όλες τις κυβερνήσεις.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ INCB LEARNING

Οκτώ περιφερειακά σεμινάρια κατάρτισης μεταξύ Απριλίου 2016 και Νοεμβρίου 2019, στο πλαίσιο του προγράμματος **INCB Learning**, εκπαίδευσαν 237 υπαλλήλους από 88 χώρες και εδάφη, όπου κατοικεί περισσότεροι από τον μισό πληθυσμό της γης. Τον Δεκέμβριο του 2019 πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα περιφερειακό εκπαιδευτικό σεμινάριο για τις ρωσόφωνες χώρες το οποίο περιελάμβανε εργαστήριο ευαισθητοποίησης στη σημασία της πρόσβασης σε ελεγχόμενες ουσίες για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς. Είχαν προηγηθεί **εργαστήρια για το θέμα της διαθεσιμότητας** στην Κένυα, την Ταϊλάνδη και το Εκουαδόρ.

INCB Learning<http://www.incb.org/incb/en/learning.html>**Availability workshops**<http://www.incb.org/incb/en/project-learning/availability-workshops.html>

Τρεις **ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης** δημιουργήθηκαν από το INCB για χρήση από τις αρμόδιες εθνικές Αρχές, με στόχο να οικοδομηθεί η ικανότητα των κυβερνήσεων να εκτιμούν και να αξιολογούν επαρκώς τις ανάγκες τους σε διεθνώς ελεγχόμενες ουσίες. Οι ενότητες είναι δωρεάν και διατίθενται κατόπιν αιτήματος στο incb.learning@un.org.

E-learning modules

http://www.incb.org/incb/en/project-learning/e-learning-modules_main.html

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Η Διεθνής Επιτροπή του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) είναι το ανεξάρτητο όργανο που επιβλέπει την εφαρμογή των συμβάσεων του ΟΗΕ για τον έλεγχο των ναρκωτικών. Ιδρύθηκε το 1968 σύμφωνα με τα όσα προέβλεπε η Ενιαία Σύμβαση για τα Ναρκωτικά του 1961. Με βάση προηγούμενες συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, πρόδρομα όργανα της Επιτροπής λειτουργούσαν ήδη από την εποχή της Κοινωνίας των Εθνών. Η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, δημοσιεύει ετήσια έκθεση η οποία υποβάλλεται στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ (ECOSOC) μέσω της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά (CND). Η έκθεση παρέχει μια ολοκληρωμένη ανασκόπηση της κατάστασης του ελέγχου των ναρκωτικών σε διάφορα μέρη του κόσμου. Ως αντικειμενικό όργανο η Επιτροπή προσπαθεί να εντοπίσει και να προβλέψει τις επικίνδυνες τάσεις και να προτείνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η έκθεση ανακοινώνεται κάθε χρόνο στην Ελλάδα από το ΚΕΘΕΑ, σύμβουλο οργανισμό του ECOSOC σε θέματα ναρκωτικών.